

Nr 176.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1938 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till avlöningar och materiel m. m. vid universiteten i Uppsala och Lund jämte vissa i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I proposition (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t (punkterna 64 och 68 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1938) föreslagit riksdagen, att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1938/39 dels till Uppsala universitet: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 858 800 kronor; dels till Uppsala universitet: Materiel m. m. ett reservationsanslag av 652 200 kronor; dels till Lunds universitet: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 625 800 kronor; dels ock till Lunds universitet: Materiel m. m. ett reservationsanslag av 404 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 3 mars 1938 dagtecknad proposition (nr 218), under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för sistnämnda dag, föreslagit riksdagen att

1. besluta, att vid Uppsala universitet skall från och med den 1 juli 1940, eller den senare tidpunkt, som kan varda bestämd, inrättas en professur i internationell rätt;

2. besluta, att avlöningsstaten för Uppsala universitet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39, erhålla ändrad lydelse på sätt i sistnämnda statsrådsprotokoll angives;

3. till Uppsala universitet: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 1 859 400 kronor;

4. till Uppsala universitet: Materiel m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 655 200 kronor;

5. å personalförteckningen för vissa tjänstemän vid Lunds universitets samlingar och inrättningar m. m. under rubriken Biblioteket uppföra ytterligare en förste och en andre bibliotekarie i respektive lönegraden B 26 och lönegraden B 21;

6. i samma personalförteckning under rubriken Vetenskapliga institutioner och inrättningar, tillhörande medicinska och filosofiska fakulteterna, uppföra 1 tekniskt biträde vid geologisk-mineralogiska institutionen, 1 tekniskt biträde vid botaniska institutionens systematiska avdelning och 1 vaktmästare vid samma avdelning, alla i lönegraden B 7;

7. medgiva, att av akademikassan vid Lunds universitet ett belopp av 100 000 kronor må överföras till universitetets reservfond ävensom att avkastningen av samma kassas räntebärande kapital, däri inberäknat Norbergsska fonden, må från och med den 1 juli 1938 ingå till nämnda reservfond;

8. medgiva, att avkastningen av bibliotekskassans vid Lunds universitet räntebärande kapital må från och med den 1 juli 1938 ställas till universitetets disposition enligt bestämmelser, som må varda meddelade av Kungl. Maj:t;

9. besluta, att avlöningsstaten för Lunds universitet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39, erhålla ändrad lydelse på sätt i statsrådsprotokollet för den 3 mars 1938 angives;

10. till Lunds universitet: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 1 625 100 kronor;

11. till Lunds universitet: Materiel m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 405 500 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels en inom första kammaren av herr *K. Wistrand m. fl.* väckt motion (I: 13), vari hemställts, att riksdagen måtte bevilja anslag för upprättande av en professur i ekonomisk historia vid universitetet i Lund;

dels en inom första kammaren av herr *C. A. Reuterskiöld* väckt motion (I: 259), vari hemställts, att riksdagen måtte vid fastställande av avlöningsstaterna för de juridiska fakulteterna i anmärkningarna om ämnesfördelningen vidtaga de ändringar, som i motionen angivits;

dels en inom första kammaren av herrar *B. Ohlin* och *G. Myrdal* väckt motion (I: 284), vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 218 vad beträffar inrättande av en biträdande lärarbefattning i nationalekonomi vid Uppsala universitet;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *A. Vougt* och *A. Hellberg* väckt motion (II: 402), vari hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 218 på ettdera av de två sätt, som närmare utvecklats i motionen, ville fatta ett principbeslut om förbättring av folkrättens och folkrättsvetenskapens ställning vid svenskt statsuniversitet.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de motionsvis gjorda yrkandena, hänvisas — i den mån redogörelse därför ej lämnas härnedan — till motionerna.

I. Ändrad ämnesomfattning för vissa professurer vid universiteten i Uppsala och Lund m. m.

Med anledning av vissa förslag rörande professorsorganisationen inom de olika fakulteterna vid universiteten, som av universitetsberedningen framställt i dess den 7 oktober 1937 avgivna betänkande, ävensom från universitetshåll gjorda framställningar har Kungl. Maj:t föreslagit en del förändringar beträffande universitetens lärostolar.

Dessa förändringar äro följande.

Uppsala universitet.

1. Den nuvarande professuren i teologiska prenotationer och teologisk encyklopedi förändras till en *professur i religionshistoria med religionspsykologi*.

I den teologiska encyklopedien behandlas teologiens uppgift och metod samt lämnas en allmän överblick över det teologiska arbetsfältet. De teologiska prenotationerna omfatta allmän religionshistoria, religionspsykologi och religionsfilosofi. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att den teologiska encyklopedien och religionsfilosofien utbrytas ur förevarande lärostols ämnesområde och tilläggas ämnesområdena för vissa andra professurer inom den teologiska fakulteten (se nedan under 2). Anordningen, vilken motiverats därmed, att religionshistorien är föremål för bearbetning även inom den filosofiska fakulteten, har avsetts medföra, att förevarande professur kommer att stå öppen för religionshistoriska forskare, oavsett om de fått sin utbildning inom den teologiska eller filosofiska fakulteten. Departementschefen har i samband därmed ifrågasatt, att den humanistiska sektionen skulle erhålla medinflytande vid tillsättandet av professuren.

2. De nuvarande två professurerna i systematisk teologi, båda benämnda professurer i dogmatik och moralteologi, förändras, den ena till en *professur i dogmatik med symbolik* och den andra till en *professur i teologisk etik med religionsfilosofi*.

Anordningen att skilja mellan dogmatik med symbolik å ena och teologisk etik å andra sidan överensstämmer med den faktiska, av universitetskanslern bestämda fördelningen av undervisnings- och examinationsskyldigheten mellan de två professurerna. Till professuren i teologisk etik har därjämte fogats religionsfilosofien, vilken enligt vad ovan sagts avskilts från den professur, dit den för närvarande hör. Enligt departementschefens förslag skall även den teologiska encyklopedien, vilken likaledes utbrutits från sistnämnda professur, tilläggas en av professurerna i systematisk teologi; det har förutsatts, att frågan, till vilkendera av professurerna ämnet borde hänföras, skulle framdeles avgöras av Kungl. Maj:t efter vederbörande universitetsmyndigheters hörande.

3. Inom den juridiska fakulteten nyinrättas från och med den 1 juli 1940 eller den senare tidpunkt, som Kungl. Maj:t bestämmer, en *professur i inter-*

nationell rätt. Förslaget avser för närvarande endast ett principbeslut om inrättande av nämnda professur, vars ämnesområde skulle omfatta såväl — och framför allt — folkrätt som internationell privaträtt.

Såväl vid statsuniversiteten som vid Stockholms högskola är folkrätten för närvarande tilldelad en professur, som därjämte omfattar ämnena statsrätt och förvaltningsrätt. I Lund ingår ytterligare kyrkorätt i professurens titel, men detta innebär icke, att någon olikhet i sak föreligger mellan de tre fakulteterna beträffande professurernas ämnesområden. — Den internationella privaträtten är i Uppsala och Lund tillagd en av de civilrättsliga professurerna.

Det av Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget bygger på en av dåvarande professorn Ö. Undén gjord framställning, som i princip understöts av det större akademiska konsistoriet i Uppsala, universitetsberedningen och universitetskanslern. Till stöd för nämnda framställning har anförts bland annat:

Statsrätt och förvaltningsrätt hade beretts stort utrymme i studieplanerna för de juridiska ämbetsmannalexamina. Särskilt förvaltningsrätten tenderade att på grund av statsförvaltningens växande omfattning och betydelse i samhället få ytterligare ökad vikt. Innehavaren av en professur i dessa båda ämnen måste bliva starkt absorberad av undervisning och författarskap, om han skulle kunna tillfredsställa sådana krav, som svarade mot ämnenas praktiska och teoretiska vikt. Folkrätten hade föga utsikter att hävda sig i denna kombination. Endast undantagsvis kunde det förväntas, att innehavaren av statsrättsprofessuren med dess hittillsvarande omfattning kunde medhinna att ägna ett djupare intresse även åt folkrätten. Detta förhållande vore synnerligen otillfredsställande och bleve alltmer ohållbart med hänsyn till folkrättens och folkrättsvetenskapens livliga utveckling i nutiden. Bland våra närmaste grannländer hade både Danmark och Finland särskilda professurer i folkrätt. Särskilda lärostolar i folkrätt eller internationell rätt torde i högst få länder saknas.

En professur i folkrätt syntes lämpligen kunna omfatta även internationell privaträtt. Visserligen vore dessa båda ämnen ganska olikartade. Men det syntes ur olika synpunkter vara mera ändamålsenligt att sammanföra folkrätten och den internationella privaträtten än att kombinera ett av dessa ämnen med något annat av fakultetens ämnen. I åtskilliga främmande länder förekomme kombinationen folkrätt och internationell privaträtt såsom föremål för en och samma professur. I en kombination med folkrätten skulle ämnet komma mera till sin rätt än för närvarande utan att dock behöva inkräkta alltför mycket på den tid, som innehavaren av en dylik professur borde ägna åt folkrätten.

I likhet med universitetsmyndigheterna och universitetsberedningen har *departementschefen* ansett den internationella rätten, som hittills intagit en alltför undanskymd ställning vid våra universitet, representera ett så betydelsefullt område av rättsvetenskapen, att avgörande skäl talade för att en särskild lärostol upprättades i detta ämne vid ett av universiteten. Det syntes vara lämpligt, att denna professur knötes till Uppsala universitet.

Med anordningen att till en senare tidpunkt uppskjuta uppförandet av ifrågavarande professur å universitetets stat avses att säkra utsikterna att få kompetenta sökande till professuren.

4. Av de tre nuvarande professurerna i de privaträttsliga ämnena — en i civilrätt, med undervisnings- och examinationsskyldighet i obligationsrätt, samt romersk rätt, en i civilrätt, med undervisnings- och examinationsskyldighet i familjerätt och sakrätt, samt internationell privaträtt ävensom en i speciell privaträtt — skola två framdeles benämnas professorer i civilrätt och en professor i civilrätt med internationell privaträtt. Anordningen avser att vid behov möjliggöra en ändrad ämnesfördelning mellan ifrågavarande professorer.

Det har emellertid icke ansetts lämpligt att i full utsträckning nu genomföra den föreslagna anordningen vid Uppsala universitet. Den nuvarande innehavaren av professuren i civilrätt, med undervisnings- och examinations-skyldighet i obligationsrätt, samt romersk rätt har sålunda förklarat sig icke villig åtaga sig ändrad undervisnings- och examinationsskyldighet; denna professor föreslås — med en förkortad benämning — bli kallad *professur i civilrätt med romersk rätt*. Den nuvarande och för närvarande lediga professuren i civilrätt, med undervisnings- och examinationsskyldighet i sakrätt och familjerätt, samt internationell privaträtt föreslås få benämningen ändrad till *professur i civilrätt med internationell privaträtt*. Professuren i speciell privaträtt slutligen, vars innehavare icke motsatt sig förändringen, föreslås benämnad *professur i civilrätt*.

5. Kungl. Maj:t föreslår vidare, att från och med nästa budgetår under avlöningsstaten vid Uppsala universitet åter upptagas medel för den vakanssatta professuren i filosofi. Förslaget innebär, att Kungl. Maj:t avvisat ett av universitetsberedningen framlagt förslag om sammanslagning vid båda universiteten av de båda professurerna i praktisk och teoretisk filosofi, i Uppsala båda benämnda professorer i filosofi. Universitetsberedningens förslag har avstyrkts av i ärendet hörda universitetsmyndigheter.

6. Slutligen föreslås av Kungl. Maj:t vissa ändringar av anmärkningarna 1, 2 och 4 till avlöningsstaten för professorer m. fl., matematisk-naturvetenskapliga sektionen. Ändringarna av anmärkningarna 1 och 2 äro en konsekvens av det av 1937 års riksdag fattade beslutet om ändrad ämnesomfattning m. m. för vissa botanikprofessorer, vilket beslut skall träda i kraft den 1 juli 1938. Den föreslagna ändringen av anmärkningen nr 4 innebär, att det belopp, varmed Kempeska donationsfonden skall bidra till lönen åt professorn i växtbiologi, på grund av minskad ränteavkastning minskas från 7 500 kronor till 6 500 kronor.

Lunds universitet.

1. I likhet med vad som föreslagits beträffande Uppsala universitet föreslås ändrad benämning av de tre privaträttsliga professurerna inom den juridiska fakulteten, de två redan befintliga professurerna i civilrätt, respek-

live speciell privaträtt samt den av 1936 års riksdag beslutade professuren på det privaträttsliga området, vilken senare skall inrättas från och med nästa budgetår. Enligt förslaget skola nämnda tre professorer i staten upptagas såsom *en professur i civilrätt med internationell privaträtt och två professorer i civilrätt*.

2. En *professur inrättas i öron-, näs- och halssjukdomar* i stället för den nuvarande ordinarie lärarbefattningen i ämnet. Förslaget, som medför en merkostnad för statsverket av 9 300 kronor om året, har understötts av såväl universitetsberedningen som samtliga vederbörande universitetsmyndigheter.

3. Slutligen föreslås beträffande Lunds universitet, att den ena av de två professorerna i nordiska språk, vilken för närvarande är ledig, skall erhålla benämningen *professur i svenska språket* såsom fallet är i Uppsala beträffande en av de två professorerna i examensämnet nordiska språk. Departementschefen har i likhet med universitetskanslern understrukt, att krav på vetenskaplig produktion även på fornsvenskt område bör upprätthållas för kompetens till professur i svenska språket.

Utskottet. Vad till en början angår Kungl. Maj:ts förslag angående omorganisation av lärostolarna vid Uppsala universitet, finner utskottet de ifrågasatta förändringarna beträffande tre professorer inom den *teologiska fakulteten* väl motiverade. Utskottet förordar bifall till förslaget i denna del.

Inom den *juridiska fakulteten* skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag från och med den 1 juli 1940 nyinrättas en professur i internationell rätt med ett ämnesområde, omfattande såväl folkrätt som internationell privaträtt. Vidare skulle de tre professorerna inom det privaträttsliga ämnesområdet erhålla ändrade benämningar i syfte att möjliggöra en smidigare anpassning efter rådande förhållanden av ämnesfördelningen dem emellan.

Av den föreliggande utredningen har utskottet funnit framgå, att avsikten med inrättandet av den nya professuren i internationell rätt visserligen varit att bereda en starkare ställning vid ett av våra universitet åt undervisningen och den vetenskapliga forskningen i *både* folkrätt *och* internationell privaträtt, men att det dock i främsta rummet varit folkrättens och folkrättsvetenskapens främjande som åsyftats. Utskottet ansluter sig till denna tankegång och förutsätter fördenskull, att huvudämnet för den nya professuren, vars inrättande från den av Kungl. Maj:t föreslagna tidpunkten av utskottet tillstyrkes, kommer att bli folkrätt. Under nämnda förutsättning har utskottet för sin del icke något att erinra emot det av de akademiska myndigheterna tillstyrkta förslaget, att professuren benämnas »professur i internationell rätt». Utskottet anser sig icke böra biträda det i motionen II: 402 framställda yrkandet, vars innebörd är, att folkrättens egenskap av huvudämne måtte komma till synes i den nya professurens benämning genom att den kallades »professur i folkrätt med internationell privaträtt». Med den

ståndpunkt utskottet enligt det ovanstående intagit till Kungl. Maj:ts förslag, kan utskottet icke heller tillstyrka det i nämnda motion alternativt framställda yrkandet om att riksdagen, för att främja folkrättens — och samtidigt förvaltningsrättens — ställning vid universiteten, måtte besluta en uppdelning av de stats- och förvaltningsrättsliga professurerna vid våra universitet på så sätt, att vid vart och ett av universiteten folkrätten bleve förenad med statsrätten till en professur och förvaltningsrätten bleve ensamt ämnesområde för en annan professur. Utskottet, som finner vad i övrigt i berörda motion anförts icke föranleda något särskilt uttalande från utskottets sida, avstyrker sålunda nämnda motion.

Utskottet finner det välbetänkt, att genom nya benämningar på de tre professurerna inom det privaträttsliga ämnesområdet en ändring under smidiga former i ämnesfördelningen mellan dessa lärostolar möjliggöres, något som, såvitt utskottet kan finna, är den enda förändring av mera saklig innebörd, som med de föreslagna nya beteckningarna åsyftats. Den förändring i benämningen, som består däri, att ämnena romersk rätt och internationell privaträtt fogats till huvudämnet för respektive lärostolar genom beteckningarna civilrätt *med* romersk rätt respektive civilrätt *med* internationell privaträtt, lär näppeligen, såsom i motionen I: 259 befarats, innebära, att i en vetenskaplig professur införes en ovetenskaplig arbetsuppgift. Den avvägning i fråga om specimineringsfordringarna, som i detta och även andra fall angivits genom uttrycket *med*, synes lämplig, varför utskottet funnit sig kunna godtaga Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag. Med vad sålunda anförts torde motionen I: 259 få anses besvarad.

Utskottet delar de av vederbörande universitetsmyndigheter och departementschefen anförda betänkligheterna mot ett förverkligande av det från universitetsberedningens sida framlagda förslaget om indragning av den ena av de båda *filosofiprofessurerna* vid respektive Uppsala och Lunds universitet och biträder förslaget om beredande av medel till återbesättande av den för närvarande vakanssatta filosofiprofessuren vid universitetet i Uppsala. I samband härmed vill utskottet i likhet med departementschefen framhålla angelägenheten av att den filosofiska forskningen orienterar sig åt de sociologiska problemen. Det synes sålunda lämpligt, att ämnesområdet för en av de två filosofiprofessurerna gives en väsentligen sociologisk inriktning.

De av Kungl. Maj:t beträffande Lunds universitet föreslagna förändringarna i fråga om vissa professurers benämningar anser sig utskottet kunna biträda, varvid utskottet, såvitt angår de ifrågasatta förändringarna inom den juridiska fakulteten, hänvisar till vad ovan anförts. Utskottet tillstyrker jämväl Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en professur i öron-, näs- och halssjukdomar.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i detta sammanhang biträdes av utskottet.

I motionen I: 13 har yrkats, att riksdagen måtte bevilja anslag till upprättande av en *professur i ekonomisk historia* vid universitetet i Lund. Utskottet delar motionärernas uppskattning av detta ämnes vikt och finner, att motionärerna anfört starka skäl till stöd för sitt yrkande. Utskottet anser sig likväl icke utan föregående beredning av Kungl. Maj:t kunna på grundval av en enskild motion tillstyrka riksdagen att besluta om inrättande av den ifrågavarande professuren men förutsätter, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på frågan. Med vad sålunda anförts torde den föreliggande motionen få anses besvarad.

II. Förslagsanslaget till Uppsala universitet: Avlöningar.

Kungl. Maj:ts förslag om uppförande av detta anslag med 1 859 400 kronor innebär en anslagshöjning med 272 300 kronor. Större delen av anslagsökningen, 235 700 kronor, är föranledd av den ändring i redovisningen av universitetens fastighetsbestånd, varom Kungl. Maj:t i annat sammanhang (propositionen nr 200/1938) hemställt, och som av riksdagen godkänts. Återstoden av nämnda anslagshöjning, 36 600 kronor, belöper å vissa av departementschefen ifrågasatta förändringar beträffande Uppsala universitets personalstat. För att möjliggöra återbesättandet av den ovanberörda filosofiprofessuren har beräknats ett belopp av 12 000 kronor. Vidare föreslås inrättande av en biträdande lärarebefattning i nationalekonomi och en i matematik, båda förenade med arvoden av 6 000 kronor. Härjämte tillstyrker departementschefen inrättande av ytterligare en amanuensbefattning vid kliniken för öron-, näs- och halssjukdomar; arvodet föreslås bli 1 500 kronor, varvid förutsättes, att ett lika stort belopp utgår från akademiska sjukhusets stat. Till beredande av kostnadsfri semester och lön under sjukledighet för de å Uppsala universitets stat upptagna underläkarna samt klinik- och poliklinikamanuenserna avses ett belopp av 3 000 kronor. Departementschefen ifrågasätter vidare förbättrade anställningsförhållanden och lönevillkor för viss vaktmästarpersonal; merkostnaderna för detta ändamål hava beräknats till sammanlagt 8 100 kronor, varemot dock svarar en viss reduktion av det äskade materielanslaget, varifrån avlöning för närvarande utgår till en del av ifrågavarande personal.

Av ifrågavarande proposition inhämtas, att ovannämnda *biträdande lärare i nationalekonomi* är avsedd att bestrida undervisningen i sagda ämne inom den filosofiska fakulteten, där behovet av en särskild lärare i ämnet länge gjort sig gällande och nu framträtt med ökad styrka till följd av inrättandet av en statsvetenskaplig examen. Vederbörande universitetsmyndigheter i Uppsala hava i första hand påyrkat inrättande av en professur i ämnet inom den filosofiska fakultetens humanistiska sektion men i andra hand och såsom en mera tillfällig åtgärd hemställt om medel till en biträ-

dande lärare. Kanslern har tillstyrkt sistnämnda förslag, som framförts även av universitetsberedningen; statskontoret har icke motsatt sig detsamma men ifrågasatt en begränsning av arvodet till 5 000 kronor.

I förevarande proposition har vidare erinrats om att riksdagen vid sitt beslut år 1935 om anvisande av medel till anställande av en *universitetslektor i svenska språket* framhållit, att det vore fråga om ett försök till ernående av förbättrade utbildningsmöjligheter för de blivande modersmåslärarna i muntlig och skriftlig framställningskonst, vilket försök borde fortgå under en treårsperiod och frågan därefter upptagas till förnyad prövning. Universitetsmyndigheterna hava nu gjort framställning om fortsatt anvisande under en ny treårsperiod av medel för ändamålet. Departementschefen har för egen del uttalat, att han i likhet med universitetskanslern ansåge den försökstid, under vilken anslaget hittills utgått, alltför kort för ett slutgiltigt bedömande av frågan, om medel definitivt borde anvisas för ifrågavarande ändamål. Departementschefen tillstyrkte därför, att anslagsmedlen finge utgå under ytterligare en treårsperiod och att frågan vid denna periods utgång upptoges till förnyad prövning.

I detta sammanhang har departementschefen även berört vissa frågor rörande anordnande av *kurser i finska språket*, avsedda för lärare vid folkskoleväsendet inom de finskspråkiga delarna av Norrbottens län.

Överstyrelsen hade, framhåller departementschefen, i en i ämnet verkställd utredning uttalat, att den undervisning för lärare, varom vore fråga, kunde avse två helt olika mål, nämligen antingen det mera begränsade att bibringa lärarna sådan insikt i språket, att de kunde använda detta som hjälpspråk vid undervisningen i folk- och småskolan, eller ock det mera omfattande, att göra dem skickade att själva undervisa i finska språket vid fortsättningsskola, där sådan undervisning bedreves.

I det senare avseendet hade överstyrelsen föreslagit anordnande vid Uppsala universitet av en särskild kurs under vårterminen 1939 — 20 veckor — för fem lärare från de finskspråkiga delarna av Norrbotten. Kostnaderna för denna kurs hade beräknats till 6 500 kronor. Därest åtgärder skulle vidtagas för att ytterligare stärka kunskaperna i finska hos de lärare, som behärskade finskt talspråk, och för att bibringa flera lärare någon utbildning i språket, hade överstyrelsen ansett detta böra ske genom anordnandet av lämpliga sommarkurser vid folkskoleseminariet i Luleå. En dylik kurs borde pågå under fyra veckor med ett deltagarantal av omkring 40. Kostnaderna för en sådan kurs hade — med stöd av erfarenheterna från kurserna i modersmålsundervisning för lärare i vissa skoldistrikt inom rikets nordligaste gränsorter — beräknats till 13 000 kronor. Härutöver hade överstyrelsen förordat införande av frivillig undervisning i finska språket vid småskoleseminariet i Haparanda för en beräknad kostnad av 400 kronor. Kanslern hade i avgivet utlåtande i ärendet icke haft något att erinra mot skolöverstyrelsens förslag till anordnande av den föreslagna kursen vid Uppsala universitet. Statskontoret hade framhållit, att — därest Kungl. Maj:t skulle finna skäl föreligga för anvisande av medel för kursen vid Uppsala universitet och sommarkursen vid folkskoleseminariet i Luleå —

stipendier åt deltagare i dessa kurser syntes böra utgå efter samma grunder, som i 1938 års statsverksproposition föreslagits för lärare, vilken deltog i kurs för utbildning av hjälpklasslärare. Då kostnaderna för ovan nämnda kurser måste anses föranledda av de för folkskoleväsendet i rikets nordligaste gränssorter rådande speciella förhållandena, ansåge statskontoret medel för berörda ändamål kunna anvisas att utgå av förslagsanslaget till folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränssorter. Kostnaderna för anordnandet vid småskoleseminariet i Haparanda av frivillig undervisning i finska syntes statskontoret böra bestridas av den i avlöningsstaten för småskoleseminarierna under anslagsposten till avlöning till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m., vilken post torde kunna härtill lämna tillgång.

För egen del har departementschefen uttalat, att hans studier av förhållandena i Norrbottens gränstrakter övertygat honom om nödvändigheten av att särskilda åtgärder vidtoges dels för att säkra tillgången på lärare, kompetenta att meddela den frivilliga undervisningen i finska i fortsättningskolan i dessa trakter, dels ock för att överhuvudtaget bereda möjlighet för lärare, som skulle hava sin verksamhet i denna del av landet, att förvärva eller stärka redan förvärvade insikter i finska språket, som utgjorde umgängesspråket för en mycket stor procent av befolkningen därstädes. Den önskvärda kontakten mellan skolan och barnen och mellan skolan och hemmen torde icke kunna vinnas, om läraren helt saknade förståelse att förstå och uttrycka sig på det språk, som i vardagslag användes av befolkningen. Det borde här tilläggas, att självfallet inga sådana åtgärder med avseende på ifrågavarande traktens skolväsende finge vidtagas, som kunde leda till en försämrad ställning för det svenska språket.

Departementschefen delade statskontorets uppfattning, att kostnaderna för ifrågavarande ändamål torde kunna bestridas på sätt statskontoret föreslagit, varför några särskilda medel för ändamålet icke behövde äskas av riksdagen. Det borde ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles träffa avgörande i förevarande ärende.

Utskottet. I motionen I: 284 har framställts yrkande om avslag å Kungl. Maj:ts förslag, såvitt detsamma rör den ifrågasatta biträdande lärarebefattningen i nationalekonomi. Vad till stöd härför anförts har utskottet icke funnit vägande. Den föreliggande utredningen ådagalägger enligt utskottets mening behovet av den ifrågasatta lärarebefattningen. Med hänsyn härtill och då vederbörande universitetsmyndigheter förordat inrättande av befattningen i fråga samt härvid jämväl torde hava beaktat möjligheterna att med kompetent innehavare besätta densamma, har utskottet icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förordar sålunda bifall till Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt och avslag å motionen I: 284.

Jämväl i övrigt biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet har sålunda icke funnit anledning till erinran mot vad av departementschefen anförts beträffande fortsatt anställande under en period av tre år av en universitetslektor i svenska språket. Icke heller föranleder departementschefens uttalande rörande anordnande av kurser i finska språket för lärare

vid folkskoleväsendet inom finskspråkiga delar av Norrbottens län någon erinran från utskottets sida.

III. Reservationsanslaget till Uppsala universitet: Materiel m. m.

För innevarande budgetår är förevarande anslag uppfört med 672 700 kronor. Härei ingå anslagsposter till underhåll och reparationer av universitetets byggnader och till utskylder och brandavgifter för universitetets fastigheter i Uppsala å respektive 81 000 kronor och 6 500 kronor, vilka poster till följd av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 200 till årets riksdag framlagda förslag om ändrad redovisning av universitetens fastigheter nu föreslås uteslagna ur förevarande anslag. Härigenom och på grund av vissa personalkostnaders överförande till avlöningsanslaget för Uppsala universitet m. m. hava i anslagsberäkningarna för nästa budgetår räknats med besparingar å sammanlagt 90 300 kronor. Dessa motvägas emellertid av vissa av departementschefen förordade anslagshöjningar om tillhopa 72 800 kronor. Härom inhämtas av propositionen nr 218 bland annat:

I en i propositionen intagen tablå (sid. 50—52) hava av universitetskanslern sammanställt bland annat av det större akademiska konsistoriet och av kanslern tillstyrkta anslagsbelopp för de olika institutionerna m. m. Sistnämnda anslagsbelopp överstiger med 152 800 kronor det nu utgående anslaget. För egen del har departementschefen ansett sig för de i nämnda tablå angivna ändamålen böra tillstyrka en anslagshöjning av 61 300 kronor. Därutöver har beräknats dels 3 000 kronor för uppvärmning av botaniska institutionens nybyggnad och dels 8 500 kronor till driftkostnader för den av ingenjören B. John F. Andersson grundade åskledarkontrollanstalten, vilkens verksamhet för närvarande bestrides av en universitetet tillhörig av Andersson donerad fond. Nämnda anstalt, vilken hittills i princip varit helt fristående, ehuru sedan den 1 juli 1934 provisoriskt knuten till institutet för högspänningsforskning, föreslås nu skola inordnas under sagda institut och ställas under ledning av den till institutet knutna professuren, »B. John F. och Svea Anderssons professur i elektricitetslära med särskild hänsyn till atmosfäriska urladdningar.»

Departementschefen har vidare förklarat sig tillstyrka ett från universitetsmyndigheternas sida framfört förslag om lönereglering för botaniska trädgårdens personal. Merkostnaderna härför, vilka av kanslern beräknats till 16 600 kronor, ingå i den av departementschefen förordade höjningen av förevarande anslag.

Departementschefen, som icke framlagt något i detalj utformat förslag till ifrågavarande anslags fördelning liksom ej heller beträffande materielanslaget för Lunds universitet, förutsätter, att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att i samband med fastställande av stat för respektive materielanslag på förslag av vederbörande universitetsmyndigheter slutligt fixera anslagssummorna till olika under anslagen fallande ändamål. Till stöd härför har anförts:

I samband med Kungl. Maj:ts äskanden till riksdagen om anvisande av anslag till materiel vid universiteten hade hittills pläгат i detalj angivats, huru anslagen för ett kommande budgetår skulle disponeras. Visserligen hade härvid förutsatts, att Kungl. Maj:t i samband med fastställandet av stat för respektive materielanslag skulle äga vidtaga erforderliga jämkningar i de anslagsbelopp, som beräknats för de olika ändamålen. Genom att dessa belopp upptagits å en av departementschefen för riksdagen framlagd sammanställning hade Kungl. Maj:t emellertid i trots av den Kungl. Maj:t i viss utsträckning lämnade rörelsefriheten nästan undantagslöst känt sig bunden av de i sammanställningen angivna summorna. Detta förhållande hade icke alltid varit till bättnad för universiteten, enär den tidrymd, som förflöte mellan beloppens fixerande i berörda sammanställning och den tidpunkt, från och med vilken de skulle utgå, vore så pass lång, att förhållanden därunder lätt kunde uppkomma, vilka lämpligen borde föranleda en förskjutning av ett anslagskrav till förmån för ett annat. Därest åter den definitiva anslagsfördelningen framflyttades till en tidpunkt närmare det nya budgetårets ingång, undvekes sagda olägenhet. Vid de tekniska högskolorna hade sedan länge beträffande materielanslagen tillämpats ett i förhållande till universiteten mera summariskt förfaringssätt. Departementschefen hade här för riksdagen allenast angivit det anslagsbelopp, som enligt hans mening borde utgå för ett kommande budgetår. Föreskrifter angående anslagsdispositionen hade sedermera efter vederbörandes hörande meddelats av Kungl. Maj:t. Departementschefen ansåge denna ordning vara att föredraga framför den i fråga om universiteten hittills tillämpade.

Utskottet. Såsom av departementschefen erinrats, har i samband med Kungl. Maj:ts äskanden till riksdagen om anvisande av anslag till materiel vid universiteten hittills pläгат i detalj angivats, huru anslagen för det kommande budgetåret av vederbörande departementschef ansetts böra disponeras. Härigenom har för riksdagen möjliggjorts en mera ingående prövning av departementschefens på grundval av universitetens framställningar gjorda anslagsberäkningar, än vad fallet varit beträffande materielanslagen vid exempelvis de tekniska högskolorna. Ehuru utskottet funnit en anslagsredovisning av den form, som hittills kommit till användning beträffande universitetens materielanslag, ur olika synpunkter önskvärd, har utskottet med hänsyn till vad departementschefen anfört likväl icke velat motsätta sig en övergång, jämväl vad angår universiteten, till den mera summariska anslagsberäkning, som tillämpas i fråga om de tekniska högskolornas materielanslag. Utskottet förutsätter, att jämväl i fortsättningen nödig varsamhet iakttages vid medelsanvisningen till de olika ändamål, som skola tillgodoses ur förevarande anslag.

Under erinran om att riksdagen tidigare bifallit Kungl. Maj:ts förslag om ändrad redovisning av universitetens fastighetsbestånd, får utskottet, som icke har något att invända mot vad departementschefen i övrigt i förevarande sammanhang anfört, tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag om uppförande av ifrågavarande anslag med 655 200 kronor.

IV. Förslagsanslaget till Lunds universitet: Avlöningar.

Detta anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 479 700 kronor. Av propositionen nr 230 inhämtas, att universitetskanslern hemställt om anslagsökningar för olika ändamål med sammanlagt 132 950 kronor. Departementschefen har tillstyrkt en höjning för dessa ändamål med tillhopa 87 800 kronor. Vid bifall till Kungl. Maj:ts i särskild proposition framlagda förslag om ändrad redovisning av universitetens fastighetsbestånd har beräknats uppkomma en minskning av de särskilda uppbördsmedlen med 57 600 kronor, innebärande en motsvarande höjning av det erforderliga statsanslaget, som sålunda föreslagits skola för nästa budgetår uppföras med $(1\,479\,700 + 87\,800 + 57\,600 =) 1\,625\,100$ kronor.

Det ovannämnda beloppet av 87 800 kronor inrymmer medel till bland annat följande nya ändamål, nämligen

a) den av 1936 års riksdag beslutade professuren på det privaträttsliga ämnesområdet (12 000 kronor);

b) förändring av lärarbefattningen i öron-, näs- och halssjukdomar till en professur (jfr ovan; kostnadsökning 9 300 kronor);

c) uppdelning av den nuvarande befattningen såsom klinisk laborator och biträdande lärare i medicin i en laboratorsbefattning och en befattning såsom biträdande lärare i medicin (kostnadsökning 4 800 kronor);

d) förstärkning av arbetskrafterna vid universitetsbiblioteket genom inrättande av två nya ordinarie befattningar (en förste och en andre bibliotekarie i lönegraderna B 26, respektive B 21) samt ett med 8 000 kronor ökat anslag till icke-ordinarie personal (kostnadsökning omkring 23 000 kronor);

e) tre tekniska biträdestjänster, därav en vid kvinnokliniken, en vid geologisk-mineralogiska institutionen och en vid botaniska institutionens systematiska avdelning, de två sistnämnda ordinarie i lönegraden B 7 (kostnadsökning omkring 7 500 kronor);

f) en ordinarie vaktmästarebefattning i 7 lönegraden vid botaniska avdelningens systematiska avdelning (merkostnad omkring 3 000 kronor);

g) arvodeshöjning åt en vaktmästare vid kemiska institutionen (900 kronor); samt

h) överförande till universitetets reservfond av de nu såsom särskilda uppbördsmedel å avlöningsanslaget redovisade ränteinkomsterna av den s. k. akademikassan m. m. (kostnadsökning 25 850 kronor).

Beträffande sistnämnda fråga har departementschefen erinrat, att han vid sin anmälan under punkten 76 i 1937 års åttonde huvudtitel av frågan om beviljande av anslag till anskaffande av möbler och inventarier m. m. för vissa institutioner vid Lunds universitet framhållit, att dylika ändamål tidigare i ej obetydlig utsträckning gäldats med hjälp av universitetets reservfond. Enligt från rättekammaren vid universitetet lämnad uppgift kunde emellertid reservfonden vid utgången av räkenskapsåret 1937/38 beräknas utvisa en behållning av allenast i runt tal 2 200 kronor. Ett av kanslern nu

framställt förslag innebure, att den för universitetet på grund av nämnda förhållande inträdda bekymmersamma situationen skulle avhjälpas, genom att ett belopp av 100 000 kronor skulle från akademikassans räntebärande kapital överföras till reservfonden samt att avkastningen av kassan (25 000 kronor) skulle i stället för att ingå såsom uppbördsmedel å avlöningsanslaget tillgodoföras reservfonden. Statskontoret hade rest invändningar emot detta förslag och ansett dispositionen av akademikassans kapitalbelopp och avkastning icke böra rubbas annat än i samband med en allmän omprövning av frågan om det inbördes sambandet mellan sagda kassa, reservfonden och avlöningsanslaget. En sådan omprövning kunde måhända framdeles bliva påkallad. Även med beaktande härav ansåge departementschefen dock lämpligast, att föreliggande medelsbehov för närvarande tillgodosåges på sätt universitetskanslern föreslagit. Med hänsyn till vad som upplysts angående akademikassans uppkomst syntes inga principiella invändningar vara att rikta mot en sådan anordning. Om reservfonden tillfördes det föreslagna avsevärda engångsbeloppet å 100 000 kronor samt årligen även avkastningen från akademikassans återstående kapital, borde reservfonden åter kunna på ett tillfredsställande sätt tillgodose de med fonden avsedda ändamålen och medelsanvisningar för tillfälliga ändamål av den art, som beviljats år 1937 och nu äskats av riksdagen, för framtiden kunna undvikas.

På av kanslern anförda skäl tillstyrkte departementschefen även, att bibliotekskassan ställdes till universitetets disposition enligt bestämmelser, som det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela.

Departementschefen har vidare — liksom enligt det föregående beträffande Uppsala universitet — förordat fortsatt anvisande av medel under en treårsperiod till en universitetslektor i svenska språket.

Bland de från universitetskanslerns sida framställda anslagsäskanden, som departementschefen icke ansett sig böra tillstyrka, märkas förslag om inrättande av en professur i limnologi samt anställande av biträdande lärare i nationalekonomi och matematik.

Utskottet. Vad departementschefen anført i fråga om förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet vill dock i anslutning till departementschefens uttalande rörande det av universitetskanslern framställda förslaget om inrättande vid Lunds universitet av en professur i limnologi uttala, att utskottet med hänsyn till betydelsen av den limnologiska vetenskapen är med departementschefen ense om att frågan om limnologiens ställning vid Lunds universitet utan alltför lång tidsutdräkt bör bringas till en lösning.

V. Reservationsanslaget till Lunds universitet: Materiel m. m.

Detta anslag är nu uppfört med 451 500 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär å ena sidan en anslagshöjning med 16 500 kronor, å andra sidan en anslagsminskning med 62 500 kronor, den senare föranledd av den föreslagna ändrade redovisningen av universitetens fastighetsbestånd. Anslagshöjningen belöper med 1 500 kronor å inköp av ett anomaloskop. Återstoden,

15 000 kronor, har av skäl, som närmare berörts i samband med redogörelsen för materielanslaget till universitetet i Uppsala, icke närmare specificerats. Universitetskanslern hade begärt en anslagshöjning med 71 700 kronor, varav dock större delen, 50 000 kronor, hänförde sig till ett alternativt förslag om tillgodoseende av universitetets materielbehov, därest det ovanberörda förslaget om överförande av medel till reservfonden icke bleve bifallet.

Under erinran, att riksdagen tidigare bifallit Kungl. Maj:ts i propositionen *Utskottet*. nr 200 framlagda förslag om ändrad redovisning av universitetens fastighetsbestånd, får utskottet tillstyrka bifall till nu förevarande förslag.

VI. Hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. att riksdagen må

1. besluta, att vid Uppsala universitet skall från och med den 1 juli 1940, eller den senare tidpunkt, som kan varda bestämd, inrättas en professur i internationell rätt;

2. besluta, att avlöningsstaten för Uppsala universitet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39, erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 855 000

Avlöningsstater.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
A. Avlöningsstat för professorer m. fl. <i>Teologiska fakulteten.</i>			
-----	---	---	---
Anm.:			
-----	---	---	---
2. Av ovannämnda 7 till den teologiska fakulteten hörande professorsbefattningar omfatta 2 vardera exegetik. Envar av de övriga 5 professurerna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) dogmatik med symbolik; 2) teologisk etik med religionsfilosofi; 3) religionshistoria med religionspsykologi; 4) kyrkohistoria; 5) praktisk teologi.			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
<i>Juridiska fakulteten.</i>	—	—	—
<i>Anm.:</i> Envar av den juridiska fakultetens 8 lärostolar omfattar ett av följande ämnesområden: 1) rättshistoria; 2) nationalekonomi och finansrätt; 3) statsrätt, förvaltningsrätt och folkrätt; 4) civilrätt med romersk rätt; 5) civilrätt med internationell privaträtt; 6) civilrätt; 7) straffrätt och juridisk encyklopedi; 8) processrätt.	—	—	—
<i>Medicinska fakulteten.</i>	—	—	—
<i>Filosofiska fakulteten.</i>	—	—	—
Humanistiska sektionen.			
1 professor	8 000	4 000	12 000
20 professorer.....	160 000	80 000	240 000
1 professor i värtalighet och statskunskap, skytteanus.....	1 000	4 000	5 000
<i>Matematisk-naturvetenskapliga sektionen.</i>	—	—	—
<i>Anm.:</i> 1. Av förut omförmälda 16 professorsbefattningar inom filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion omfatta 2 vardera matematik och 2 vardera kemi samt envar av övriga 12 ett av följande ämnesområden: 1) astronomi; 2) meteorologi; 3) fysik; 4) mekanik och matematisk fysik; 5) geologi med petrografi och mineralogi; 6) geologi, särskilt historisk geologi; 7) botanik, särskilt systematik och morfologi; 8) botanik, särskilt fysiologi och anatomi; 9) växtbiologi; 10) zoologi; 11) jämförande anatomi; 12) geografi.	—	—	—
2. Från lönen för <i>dels</i> professorn i astronomi, <i>dels</i> den av professorerna i kemi, vilken av kanslern förordnas till föreståndare för kemiska institutionen, <i>dels</i> ock den såsom professor vid universitetet i Uppsala äldre av ovannämnda professorer i botanik frändragas 1 500 kronor, utgörande beräknat värde av förefintlig tjänstebostad, dock med iakttagande av att, därest ifrågakvarande professor i botanik icke önskar disponera tjänstebostaden, densamma skall disponeras av den såsom professor vid universitetet yngre professorn i botanik, från vilkens lön i sådant fall skall frändragas nämnda belopp.	—	—	—
4. I lönen för professorn i växtbiologi ingår ett till 6 500 kronor beräknat belopp av den Kempeska donationsfondens avkastning.	—	—	—
<i>Anmärkingar till avlöningsstat för professorer m. fl.</i>	—	—	—
B. Avlöningsstat för exercitiemästare.	—	—	—
Summa kronor	—	—	855 000

b. Ålderstillägg, *förlagsvis* kronor 48 400

c. Ersättningar till vikarierande akademiska lärare, *förlagsvis* » 10 000 kronor 913 400

4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Grundbelopp	kronor	457 610	
b. Vikariatsersättningar m. m., förslagsvis	»	3 000	kronor 460 610
<hr/>			
Summa kronor			1 422 010

Anmärkningar till avdelning I. av avlöningsstaten.

2. Besparingar å följande anslagsposter, nämligen: delposten 1. a. till lön och tjänstgöringspenningar till tjänstemän å ordinarie stat, anslagsposten 2. till arvode till professor i psykiatri, delposten 4. till Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t: Grundbelopp, anslagsposten 5. till särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, skola, med undantag dels av besparingar å anslagsmedel, som beräknats till arvode och ersättning till universitetslektor i svenska språket, dels av besparingar å docentstipendier, varom bestämmelser i annan ordning meddelats, dels ock av besparingar å anslagsmedel, som beräknats till arvode åt assistenten å den fysikalisk-kemiska institutionen, ingå till reservfonden, vilken står under kanslerns disposition för universitetets vetenskapliga och ekonomiska behov, i den ordning universitetsstatuterna stadga.

II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl Maj:t	kronor	15 340	
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	82 566	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., förslagsvis	»	4 400	» 86 966
5. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»		800
Summa kronor			464 256

Sammandrag:

I. Professorer och lärare m. fl.....	kronor	1 422 010	
II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.	»	464 256	
Summa kronor			1 886 266

Särskilda uppbördsmedel:

1. Inkomst av auktionsverket, dekanatsmedel samt inskrivnings- och kallelsepenningar, i runt tal.....	kronor	1 929	
2. Ränta å vissa donationsfonder	»	10 152	
3. Inkomst från ålderstilläggsfonden	»	14 785	kronor 26 866
Nettoutgift kronor			1 859 400;

3. till *Uppsala universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 859 400 kronor;

4. till *Uppsala universitet*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 655 200 kronor;

5. å personalförteckningen för vissa tjänstemän vid Lunds universitets samlingar och inrättningar m. m. under rubriken *Biblioteket* uppföra ytterligare en förste och en andre bibliotekarie i respektive lönegraden B 26 och lönegraden B 21;

6. i samma personalförteckning under rubriken *Vetenskapliga institutioner och inrättningar*, tillhörande medicinska och filosofiska fakulteterna, uppföra 1 tekniskt biträde vid geologisk-mineralogiska institutionen, 1 tekniskt biträde vid botaniska institutionens systematiska avdelning och 1 vaktmästare vid samma avdelning, alla i lönegraden B 7;

7. medgiva, att av akademikassan vid Lunds universitet ett belopp av 100 000 kronor må överföras till universitetets reservfond ävensom att avkastningen av samma kassas räntebärande kapital, däri inberäknat Norbergskas fonden, må från och med den 1 juli 1938 ingå till nämnda reservfond;

8. medgiva, att avkastningen av bibliotekskassans vid Lunds universitet räntebärande kapital må från och med den 1 juli 1938 ställas till universitetets disposition enligt bestämmelser, som må varda meddelade av Kungl. Maj:t;

9. besluta, att avlöningsstaten för Lunds universitet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39, erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 792 800

Avlöningsstater.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
A. Avlöningsstat för professorer m. fl.			
<i>Juridiska fakulteten.</i>			
1 professor.....	8 000	4 000	12 000
7 professorer.....	56 000	28 000	84 000
<i>Anm.: Av ovannämnda 8 till den juridiska fakulteten hörande professorsbefattningar omfatta 2 vardera civilrätt. Envar av de övriga 6 professurerna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) romersk rätt och rättshistoria; 2) nationalekonomi och finansrätt; 3) statsrätt, förvaltningsrätt, kyrkorätt och folkrätt; 4) civilrätt med internationell privaträtt; 5) straffrätt och juridisk encyklopedi; 6) processrätt.</i>			
<i>Medicinska fakulteten.</i>			
1 professor.....	8 000	4 000	12 000
13 professorer.....	104 000	52 000	156 000
<i>Anm.: Av den medicinska fakultetens 14 professurer omfatta 2 vardera anatomi, varande innehavaren av den ena av dem tillika prosektor. Envar av de övriga 12 professorsbefattningarna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) allmän patologi, bakteriologi och allmän hälsovård; 2) patologisk anatomi och rättsmedicin; 3) fysiologi; 4) medicinsk och fysiologisk kemi; 5) farmakologi; 6) praktisk medicin; 7) pediatrik; 8) kirurgi; 9) obstetrik och gynekologi; 10) oftalmiatrik; 11) psykiatri; 12) öron-, näs- och hals-sjukdomar.</i>			
<i>Anm.: Avlöningen utgår under förutsättning, att Malmöhus läns landsting med minst 3 000 kronor bidrager till avlöningen av ifrågasvarande lärare och överläkare.</i>			
1 lärare i ortopedi, tillika föreståndare för den ortopediska kliniken och polikliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.	3 200	1 600	4 800
<i>Filosofiska fakulteten.</i>			
<i>Humanistiska sektionen.</i>			
<i>Anm.: 1. Av de 22 professurerna inom filosofiska fakultetens humanistiska sektion omfatta 2 vardera historia. Envar av de övriga 20 omfattar ett av följande ämnesområden: 1) svenska språket; 2) nordiska språk; 3) teoretisk filosofi; 4) praktisk filosofi; 5) psykologi och pedagogik; 6) österländska språk; 7) sanskrit med jämförande indo-europeisk språkforskning; 8) grekiska språket och litteraturen; 9) romersk vältalighet och poesi; 10) tyska språket; 11) engelska språket; 12) romanska språk; 13) slaviska språk; 14) statskunskap; 15) statistik; 16) geografi; 17) litteraturhistoria med poetik; 18) konsthistoria med konstteori; 19) förhistorisk och medeltidsarkeologi, professorn tillika föreståndare för historiska museet samt mynt- och medaljkabinetet; 20) klassisk fornkunskap och antikens historia.</i>			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
Matematisk-naturvetenskapliga sektionen.			
-----	---	---	---
Anmärkningsstat till avlöningsstat för professorer m. fl.			
1. För professor — — — 1 000 kronor.			
2. För lärare — — — 500 kronor.			
3. För professor — — — 6 000 kronor.			
4. Vid utnämning — — — skall tillhöra.			
B. Avlöningsstat för exercitiemästare.			
-----	---	---	---
Summa kronor	—	—	792 800
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	kronor 42 800		
c. Ersättningar till vikarierande akademiska lärare, <i>förslagsvis</i>	» 10 000 kronor		845 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»		454 185

Summa kronor 1 300 585			

Anmärkning till avdelning I. av avlöningsstaten.

Besparingar å följande anslagsposter, nämligen: anslagsposten 1. a. till lön och tjänstgöringspenningar till tjänstemän å ordinarie stat, anslagsposten 2. till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, och anslagsposten 3. till särskild löneförmån till icke-ordinarie tjänsteman skola, med undantag dels av besparingar å anslagsmedel, som beräknats till ersättning åt universitetslektor i svenska språket, dels av besparingar å docentstipendier, varom bestämmelser i annan ordning meddelats, ingå till reservfonden, vilken står under kanslerns disposition för universitetets vetenskapliga och ekonomiska behov, i den ordning universitetsstatuterna stadga. Tills vidare och till dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnar, skall till pensionsinrättningen för Lunds universitets ämbets- och tjänstemäns änkor och barn ingå en tredjedel av de till reservfonden för varje år sålunda ingående besparingarna.

II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 251 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 11 320
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 66 456
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 1 000
4. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 200
Summa kronor 330 276	

Sammandrag:

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor	1 300 585
II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och in- rättningar m. m.	»	330 276
Summa kronor		1 630 861

Särskilda uppbördsmedel:

1. Studentinskrivningspenningar och till- fälliga inkomster	kronor	1 461
2. Inkomst från ålderstilläggsfonden	»	4 300
		kronor 5 761
Nettoutgift kronor		1 625 100;

10. till *Lunds universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 625 100 kronor;

11. till *Lunds universitet*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 405 500 kronor;

B. att ovannämnda motioner I: 13, I: 284 och II: 402, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad ovan anförts, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

C. att motionen I: 259 må anses besvarad med vad utskottet ovan anförts.

Stockholm den 27 maj 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Nilsson* i Gränebo, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Svensson* i Kompersmåla, *Hansén*, *Asplund*, *Bergström*, *Nilsson* i Landeryd, *Gustafsson* i Benestad, *Pauli*, *Andrén* och *Ström* i Lidköping; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Magnusson* i Skövde, *Strindlund*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Persson* i Falla, *Svensson*, *Andersson* i Prästbol, *Ward*, *Isacsson*, *Weijne* och *Erlander*.